

Markku Kivekäs 1947-2008

Timo Ronkainen

Aku Anka -lehden entinen päätoimittaja Markku Kivekäs (s. 1947) menehtyi kotonaan vaikean sairauden uuvuttamana 29.-30.5. välisenä yönä.

60-vuotias Kivekäs toimi Aku Ankan päätoimittajana vuosina 1988–2007 ja oli yksi pitkäaikaisimmista Aku Ankan päätoimittajista. Kivekäs palkattiin Alli Peltosen päätoimittamaan Aku Anka -lehteen 1970. Hän yleni lehden toimitussihteeriksi vuonna 1978, toimituspäälliköksi 1986 ja päätoimittajaksi 1988.

Omien sanojensa mukaan Kivekäs asui vuodesta 1953 eteenpäin Mikämikä-maassa ja kävi sieltä käsin Ankkalinna töissä.

Ankka-tietäjänä Kivekäs tuli tunnetuksi Suomessa jo 1960-luvun alkupuolella voittamalla television Tupla tai kuitti -tietokilpailun kahdesti vuosina 1962 ja 1965. Kivekäs sai yllättäen Walt Disneyltä terveisiä jo 1965, kun hän oli Tupla tai Kuitin alkuierissä visaamassa Disneyn piirrosfilmeistä. Kilpailun voitettuaan

hänelle tarjoutui mahdollisuus tavata Walt Kaliforniassa vuonna 1966. Avun avittama matka Yhdysvaltoihin oli mediatapaus ja se ratkaisi lopullisesti Kivekkään ammatinvalintakysymyksen.

Kivekäs tapasi myöhemmin myös legendaarisen ankkataiteilija Carl Barksin. Kivekkään aikana Aku Anka toi esiin muitakin Disney-sarjojen tekijöitä, vuodesta 1978 alkaen Omassa Nurkassa. Kun Aku Ankan parhaat -albumisarja aloitti ilmestymisensä kaikissa pohjoismaissa, Saksassa ja Hollannissa, oli Suomi Hollannin ohella ainoa jonka painoksessa Barks esiteltiin, tanskalaiskustantamo Gutenberghusin/Egmontin käytännön vastaisesti. Markun ansiota oli myös Tanskan toimituksessa liian pelottavaksi katsotun Barks-sarjan Koralliluolan kummitus julkaiseminen suomeksi vuonna 1972 (Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa se nähtiin vasta vuonna 1980). Hänen ansiotaan on myös toisen Barks-klassikon, Roope-seikkailun Takaisin Klondikeen julkaiseminen lähes kokonaisuena ensi kertaa maailmassa Aku Anka -lehdessä. Kyseinen sarja oli joutunut sensuurin

kyyniin 1950-luvulla ja Kivekäs haali kadonneita sivuja ympäri maailmaa eri keräilijöiltä.

Kivekäs oli mukana myös käynnistämässä Suomen Sarjakuvaseuraa 1970-luvun alussa. Merkittävä suurtyö oli Sarjainfon numerossa 25 ja täydennettynä numerossa 48 julkaistu Barks-bibliografia, joka oli lajissaan aikanaan maailman täydellisin.

Sarjakuvaneuvoksen arvonimellä Suomen Sarjakuvaseura palkitsi Kivekkään vuonna 1981. Titteli myönnettiin paitsi Carl Barksin elämäntyön tutkimisesta, myös sarjakuvatietouden levittämisestä Aku Anka -lehden Toimituksen oma nurkka -palstalla.

Kivekkään kiistanaton asiantuntemus piti Ankan korkealla tasolla. Kun hän jäi eläkkeelle päätoimittajan vakanssiltaan 1. kesäkuuta 2007, jätti hän taakseen lehden, joka on Suomen luetuin tilauspohjainen aikakauslehti. Vuodesta 1951 ilmestynyttä Aku Ankaa lukee viikoittain yli miljoona ihmistä. Aku Anka palkittiin vuonna 2001 Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen jakamalla Kielihelmi-palkinnolla.